

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 216/5
Podgorica, 15.05.2020. godine

Na osnovu člana 40, 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru političke partije „Demokratska Crna Gora“ – Opštinski odbor Nikšić (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-216 od 27.02.2020. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Prihvata se prigovor političke partije „Demokratska Crna Gora“ – Opštinski odbor Nikšić, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-216 od 27.02.2020. godine i privrednom društvu „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. iz Nikšića, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Televizija Nikšić“, izriče se upozorenje, kao upravno-nadzorna mjera, jer je dana 6. februara 2020. godine, u terminu od 20:01:04 do 20:02:42 sati (1 minut 38 sekundi), u okviru informativne emisije „Vink“ emitovao prikrivenu komercijalnu audiovizuelnu komunikaciju (oglašavanje).
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - a) emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (čl. 85 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i čl. 13 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
  - b) kršenja obaveze da oglasi ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće (čl. 94 Zakona o elektronskim medijima i čl. 43 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
  - c) kršenja obaveze da se u informativnim emisijama na TV stanicama oglasne poruke mogu emitovati isključivo između djelova (informativno politički, sportski i vremenska prognoza) najviše jedan put, u maksimalnom trajanju do 60 sekundi (čl. 44 st. 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se privrednom društvu „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. iz Nikšića, da usaglasni emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Televizija Nikšić“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. iz Nikšića je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „Televizija Nikšić“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla javnom emiteru opšteg televizijskog programa 'Televizija Nikšić' upozorenje zbog emitovanja prikrivenog oglašavanja dana 6. februara 2020. godine, u okviru informativne emisije 'Vink'."
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 27.02.2020. godine Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je prigovor političke partije „Demokratska Crna Gora“ – Opštinski odbor Nikšić, na rad privrednog društva

„Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. iz Nikšića, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Televizija Nikšić“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-216 od 27.02.2020.g.).

Prigovor se odnosi na informativni program „Vink“, koji je emitovan 6. februara 2020. godine, u okviru kojeg prilog u terminu od 20:01:04 do 20:02:42 sati (1 minut 38 sekundi) posvećen posjeti članova Savjeta mladih DPS-a Nikšića Sabornoj crkvi Svetog Vasilija Ostroškog u Nikšiću.

Po mišljenju podnosioca prigovora „Radio televizija Nikšić u svom programu i na internet stranici i zvaničnom Youtube kanalu objavila je dva promotivna video spota Demokratske partije socijalista, bez naznake da se radi o plaćenom terminu ili promotivnom sadržaju“.

Podnosilac prigovora „zahtijeva od Agencije da mu dostavi fakture o sponzorstvu, koje će pribaviti od Radio televizije Nikšić ukoliko iste postoje za navedeni video sadržaj“, dok u slučaju da se „ne radi o sponzorisanom sadržaju, već je javni emiter samoinicijativno objavio političko-promotivni sadržaj u svom programu, na internet stranici i zvaničnom Youtube kanalu, traži od Agencije da u najskorijem roku, odredi najstrožu kaznu za lokalnog javnog emitera i odgovornog lica u javnom emiteru“.

Po prijemu prigovora, Agencija se u skladu sa svojim ovlaštenjima obratila podnosiocu prigovora sa zahtjevom za dopunu i preciziranje navoda iz prigovora, u cilju utvrđivanja svih činjenica i okolnosti bitnih za rješavanje postupka po prigovoru (akt br. 02-216/1 od 02.03.2020.g.).

Dana 6. marta 2020. godine, dostavljena je dopuna predmetnog prigovora, sa pojašnjenjem da se prigovor odnosi na video sadržaje emitovane 6. i 20. februara 2020. godine u informativnom programu (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-216/2 od 06.03.2020.g.).

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) i Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 36/11, u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.2. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-04.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programa emitera i sačinio nalaz dana 09.03.2020. godine (akt broj 02-216/3 od 09.03.2020. god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-216/4 od 10.03.2020.g.). Emiter nije dostavio traženo izjašnjenje u ostavljenom roku.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Komercijalna audiovizuelna komunikacija je AVM usluga koja podrazumijeva uključivanje u program skupa slika sa ili bez zvuka, namijenjenih: (a) direktnom ili indirektnom promovisanju robe, usluga ili imidža fizičkog ili pravnog lica koje obavlja neku privrednu aktivnost, uz određenu finansijsku ili sličnu nadoknadu ili (b) samopromovisanju (član 8 stav 1 tač. 13 Zakona).
- Oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona).
- Prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 1 tač. 15 Zakona).
- Članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- Članom 94 Zakona i 43 Pravilnika propisano da oglasi ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće. S tim u vezi, članom 44 stav 2 Pravilnika je propisano da, ukoliko informativne emisije (poput dnevnika, vijesti i sl.) na TV stanicama traju duže od 30 minuta,

odnosno duže od 10 minuta na radio stanicama, oglasne poruke se mogu emitovati isključivo između djelova (informativno politički, sportski i vremenska prognoza) najviše jedan put, u maksimalnom trajanju do 60 sekundi.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je dana 6. februara 2020. godine, u terminu od 20:00:47 do 20:17:18 sati (16 minuta 31 sekund) emitovao informativni program „Vink“, u okviru kojeg prilog u terminu od 20:01:04 do 20:02:42 sati (1 minut 38 sekundi) posvećen posjeti članova Savjeta mladih DPS-a Nikšića Sabornoj crkvi Svetog Vasilija Ostroškog u Nikšiću.

Na početku emitovanog programskog sadržaja se kaže:

Najava (voditelj u studiju): „Poštovani gledaoci dobro večer. Pratite 'Vink'. Članovi Savjeta mladih DPS-a Nikšić danas su, nakon posjete Sabornoj crkvi Svetog Vasilija Ostroškog u Nikšiću, uputili, kako kažu, poruke ljubavi, mira i suživota u našoj Crnoj Gori“.

Nakon najave emitovan je video materijal za koji se ne može jednoznačno utvrditi da li je riječ o uredničkom sadržaju. Imajući u vidu sinhronitet slike i muzičke podloge, kompoziciju kadrova i plansko pozicioniranje osoba koje učestvuju u njemu, može se zaključiti da video materijal predstavlja samostalan režirani sadržaj a ne novinarsko (video) izvještavanje sa događaja.

U video materijalu je prikazano okupljanje više mladih osoba na platou ispred crkve, kao i njihov ulazak u istu. U nastavku su prikazani kadrovi na kojima se mlađa muška osoba poklanja oltaru, osoba ženskog pola poklanja oltaru, a potom krsti, kao i osoba muškog pola kako ljubi ikonu istaknutu u unutrašnjosti crkve. Nakon prikaza krupno kadriranog oltara sa ikonom Svetog Vasilija Ostroškog, prikazan je silazak mladih osoba niz stepenište crkve.

Nakog toga je prikazano više mladih osoba, organizovano raspoređenih na stepeništu ispred crkve od kojih osoba ženskog pola, koja stoji naprijed, u sredini kadra, izgovara tekst sljedeće sadržine: „Dragi prijatelji, danas smo ovdje sa toplinom u srcu, molitvom na usnama i iskrenom željom da pokažemo da se iza Zakona o slobodi vjeroispovijesti ne kriju nikakve zle namjere za bilo koga. Da pokažemo da niko neće ponijeti bilo šta iz ovog i drugih crnogorskih gradova, već da u ovom crkvenom zdanju, kao i ostalim osjećamo se kao svoji na svome, kao Nikšićani u Nikšiću, kao Crnogorci u Crnoj Gori. Ovdje smo da pokažemo da sve one koji ulaze u ove manastire i crkve u Crnoj Gori doživljavamo kao svoju braću, drugove i prijatelje i tako doživljavamo i sve druge građane Crne Gore bilo koje vjere i nacije da su. Naše poruke su jasne. Ljubav, mir i suživot u našoj Crnoj Gori.“

Kao pokrivalice, za gore navedeni tekst, korišćeni su snimci zabilježeni unutar crkve na kojima je prikazano kako osoba muškog pola stoji pored oltara, dok se mlađa ženska osoba krsti i poklanja ikoni na oltaru. Takođe je emitovan kadar na kome osoba ženskog pola prilazi oltaru crkve.

2. Emiter je, dana 20. februara 2020. godine, u okviru svog programa emitovao informativne emisije „Info press“ (u terminima od 07, 08, 09, 10, 12, 14 i 16 časova) i „Vink“ (u terminima od 18, 20 i 22 časa) u okviru kojih nije zabilježen sadržaj na koji se prigovor odnosi.
3. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da izvještava gledaoce o događajima od javnog značaja, kao što su reakcije na novi Zakon o slobodi vjeroispovijesti. Ipak, uzimajući u obzir sadržinu analiziranog sadržaja, može se zaključiti da je u prilogu u vezi sa posjetom Sabornoj crkvi Svetog Vasilija Ostroškog u Nikšiću riječ o oglašavanju u toku emisije / programa.
4. Postojanje prikrivenog oglašavanja (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata:
  - kada je riječ o najavi priloga, posebno je naglašena pripadnost lica političkoj partiji, pa je navedeno da su u posjeti Sabornoj crkvi Svetog Vasilija Ostroškog u Nikšiću bili članovi Savjeta mladih DPS-a Nikšić. Prilog sadrži jasne promotivne poruke ove političke partije („Dragi prijatelji, danas smo ovdje sa toplinom u srcu, molitvom na usnama i iskrenom željom da pokažemo da se iza Zakona o slobodi vjeroispovijesti ne kriju nikakve zle namjere za bilo koga. Da pokažemo da niko neće ponijeti bilo šta iz

ovog i drugih crnogorskih gradova, već da u ovom crkvenom zdanju, kao i ostalim osjećamo se kao svoji na svome, kao Nikšićani u Nikšiću, kao Crnogorci u Crnoj Gori. Ovdje smo da pokažemo da sve one koji ulaze u ove manastire i crkve u Crnoj Gori doživljavamo kao svoju braću, drugove i prijatelje i tako doživljavamo i sve druge građane Crne Gore bilo koje vjere i nacije da su. Naše poruke su jasne. Ljubav, mir i suživot u našoj Crnoj Gori.").

- analizirani programski sadržaj može dovesti u zabludu gledaoca, u pogledu svoje stvarne prirode, odnosno pogodan je da uvjeri da je riječ o sadržaju koji nije oglasne prirode. Takvo dovođenje u zabludu prevashodno je moguće zbog načina na koji je sporni prilog predstavljen. Naime, emitovani video snimak je prikazan kao urednički sadržaj i informisanje o aktuelnoj temi, iako je evidentno da ne predstavlja izvještavanje novinara sa lica mjesta, već je riječ o režiranom materijalu, koji se može okarakterisati kao prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija, odnosno oglašavanje.
5. Političko oglašavanje samo po sebi nije zabranjeno, ali kao i svako drugo oglašavanje, shodno članu 94 Zakona i 43 Pravilnika, ne smije biti uključeno u programe koji traju 30 minuta ili kraće. Takođe, shodno članu 44 stav 2 Pravilnika, oglasne poruke se mogu emitovati isključivo između djelova (informativno politički, sportski i vremenska prognoza) najviše jedan put, u maksimalnom trajanju do 60 sekundi, i to samo ukoliko informativne emisije (poput dnevnika, vijesti i sl.) na TV stanicama traju duže od 30 minuta. Imajući u vidu trajanje predmetnog informativnog programa „Vink“ (16 minuta 31 sekund), kao i činjenicu da je oglasna poruka emitovana u sklopu informativnog dijela programa kao njegov sastavni segment, a ne između djelova, emiter je prekršio navedene standarde oglašavanja.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-04 emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem predmetnog programskog sadržaja prekršio čl. 85 st. 1, čl. 94 Zakona, čl. 13 st. 1, čl. 43, čl. 44 st. 2 Pravilnika i tač. 2.2. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-04.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Televizija Nikšić“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Privrednom društvu „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. iz Nikšića je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

DIREKTOR

Goran Vuković

Dostavljeno:

- „Demokratska Crna Gora“ – Opštinski odbor Nikšić
- „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o.
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva